

I ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Роль і значення дисципліни “Соціальне страхування” у підготовці фахівців зі спеціальності “Фінанси” заключається в формуванні системи базових знань з теорії соціального страхування, засвоєння знань з організації та фінансового забезпечення соціального страхування, об’єктивної оцінки економічних процесів.

Вивчення дисципліни "Соціальне страхування" є необхідною умовою підготовки економістів вищої кваліфікації. Особливо важливу роль ця дисципліна відіграє в підготовці фахівців у галузі фінансів та бухгалтерського обліку. Вона забезпечує науково-теоретичну і методологічну основу для формування системи знань щодо об’єктивної оцінки економічних процесів, що відбуваються у суспільстві.

Вивчення дисципліни “Соціальне страхування” базується на фундаментальній підготовці студентів з таких дисциплін: “Державні фінанси”, “Банківська справа”, “Бухгалтерський облік”, “Фінансове право”, “Фінансова статистика”, “Страхування”, “Страхові послуги”.

Одночасно дисципліна забезпечує вивчення таких дисциплін, як "Страхування", "Страхові послуги". Знання отримані студентами в процесі вивчення дисципліни "Соціальне страхування" можуть бути використані в ході виконання дипломної роботи спеціаліста за фахом "Фінанси".

Основна мета дисципліни "Соціальне страхування" – формування системи базових знань з теорії соціального страхування, засвоєння знань з організації та фінансового забезпечення соціального страхування. Вивчення цих моментів необхідно майбутньому спеціалісту для об’єктивної оцінки економічних процесів, що відбуваються у суспільстві.

Основне завдання вивчення дисципліни полягає у вивченні сутності й принципів організації соціального страхування.

У процесі викладання дисципліни розв’язуються такі завдання:

- з'ясування об'єктивної необхідності, сутності, функцій, принципів і ролі соціального страхування в умовах переходу до економіки ринкового типу;

- висвітлення іноземного досвіту у сфері соціального страхування та напрямків вдосконалення соціального страхування в Україні;

- розгляд умов медичного страхування, страхування від нещасних випадків на виробництві та від професійного захворювання, страхування на випадок безробіття, пенсійного страхування;

- вивчення особливостей недержавного соціального страхування;

- засвоєння знань з державного регулювання соціального страхування.

Предметом вивчення визначено фінансові відносини, що виникають у процесі формування і використання фондів соціального страхування.

В процесі вивчення дисципліни послідовно розглядаються: теоретичні та організаційні основи соціального страхування (сутність, принципи та роль соціального страхування); іноземний досвіт у сфері соціального страхування (особливості розвитку соціального страхування у розвинених країнах), державне регулювання соціального страхування, основні напрямки здійснення соціального страхування (страхування тимчасової втрати працездатності, медичне страхування, страхування від нещасних випадків на виробництві та від професійного захворювання, страхування на випадок безробіття, пенсійне страхування, недержавне соціальне страхування), а також напрямки вдосконалення соціального страхування в Україні.

Вивчення дисципліни "Соціальне страхування" повинно забезпечити з боку студентів:

ЗНАННЯ:

- теоретичних та методичних основ соціального страхування, його функцій та принципів, особливостей розвитку у державах заходу, державного регулювання соціального страхування;

- законодавства стосовно фондів соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, загальнообов'язкового державного страхування на

- випадок безробіття, соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань та пенсійного фонду;
- видів, основних категорій недержавного соціального страхування та напрямків вдосконалення соціального страхування в Україні.

УМІННЯ:

- розраховувати страхові тарифи для підприємств, організацій і установ на загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань;
  - розраховувати пенсії за віком, за вислугу років, по інвалідності та у зв'язку з утратою годувальника;
  - визначати розмір страхових виплат і степені втрати працездатності
- “Соціальне страхування” належить до циклу дисциплін вільного вибору студентів.

На вивчення курсу за фахом "Фінанси" відведено:

- для денної форми навчання - 108 годин, з них – 24 години лекцій та 16 годин практичних занять. Курс "Соціальне страхування" вивчається у десятому навчальному семестрі;
- для заочної форми навчання – 108 година, з них – 12 годин лекцій та 8 годин практичних занять. Курс "Соціальне страхування" вивчається в одинадцятому навчальному семестрі;
- для після вузівського навчання – 108 годин, з них – 6 годин лекцій та 4 години практичних занять. Курс "Соціальне страхування" вивчається в четвертому навчальному семестрі;

РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ

Розподіл навчальних годин за семестрами і видами навчальних занять здійснюється відповідно до робочих навчальних планів за такою формою:

Таблиця 1 – Розподіл навчальних годин за семестрами і видами навчальних занять

Спеціальність	Форма навчання	Семестр	Всього	Розподіл за семестрами та видами занять								Семестр. атест.
				Лекції	Практичні	Семінарські	Лаб. робота	Комп'ютерний практикум	Контрольні роботи	СРС		
										Всього	В тому числі виконання ІСЗ (виконання контр. роботи)	
Фінанси	Денна	10	108	24	16	-	-	-	4	68	16	Іспит
	заочна	11	108	12	8	-	-	-	-	88	8	Іспит
	Післявузі вське	4	108	6	4					98	6	Іспит

II ЗМІСТ НАВАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ

Робочу програму курсу "Соціальне страхування" розроблено у відповідності до Галузевого стандарту вищої освіти "Освітньо-професійної програми підготовки бакалавра, спеціаліста і магістра напряму 0501 – "Економіка і підприємство". / Колектив. авт. під загол. керівника А.Ф. Павленка. – К.: КНЕУ, 2002. Робоча програма навчальної дисципліни "Соціальне страхування" за змістом відповідає типовій програмі, затвердженій Методичною радою Міністерства освіти і науки України.

Структура навчальної дисципліни віддзеркалюється у змісті навчального матеріалу програми за наступним тематичним планом.

Тема 1. Сутність, принципи й роль соціального страхування.

Сутність соціального страхування. Специфічність соціального страхування, характерні риси соціального страхування.

Функції соціального страхування. Захисна функція, перерозподільна, стабілізуюча та ін.

Принципи соціального страхування, роль страхування у сучасному суспільстві. Принцип особистої відповідальності, солідарності, організаційного самоврядування, все загальності, обов'язковості та ін.

В результаті вивчення теми:

1) студент повинен знати:

- сутність соціального страхування;
- функції соціального страхування;
- специфічність соціального страхування, характерні риси соціального страхування;
- принципи соціального страхування, роль страхування у сучасному суспільстві.

2) студент повинен вміти:

- розрізняти функції соціального страхування;
- визначати сутність соціального страхування;
- оцінювати специфічність соціального страхування.

Тема 2. Іноземний досвід у сфері соціального страхування

Особливості розвитку соціального страхування у державах заходу.

Розвиток системи соціального забезпечення в країнах заходу: Франції, Британії, США,

Особливості розвитку соціального страхування у Росії.

Основні етапи розвитку страхової справи у Росії: страхування в передреволюційний період, розвиток державного страхування в 20-40р. Страхове діло в післявоєнний період.

В результаті вивчення теми:

1) студент повинен знати:

- особливості розвитку соціального страхування у державах заходу;
- особливості розвитку соціального страхування у Росії;
- особливості розвитку страхового діла в післявоєнний період.

2) студент повинен вміти:

- оцінювати особливості розвитку соціального страхування у державах заходу;
- оцінювати особливості розвитку соціального страхування у Росії.

Тема 3. Державне регулювання соціального страхування

Роль та функції Комітету у справах нагляду за страховою діяльністю. Основні причини державного регулювання страхової діяльності. Об'єкти та суб'єкти державного регулювання страхування. Типи державного регулювання страхової діяльності. Принципи механізму державного регулювання страхової діяльності. Системи страхового нагляду.

Завдання Укрстрахнагляду.

Основні напрямки вдосконалення державної політики в області страхування.

1) студент повинен знати:

- роль та функції Комітету у справах нагляду за страховою діяльністю;
- основні причини державного регулювання страхової діяльності
- принципи механізму державного регулювання страхової діяльності;
- завдання Укрстрахнагляду;
- основні напрямки вдосконалення державної політики в області страхування.

2) студент повинен вміти:

- визначати роль та функції Комітету у справах нагляду за страховою діяльністю;
- розрізняти типи державного регулювання страхової діяльності;
- визначати основні напрямки вдосконалення державної політики в області страхування.

Тема 4. Страхування тимчасової втрати працездатності

Поняття тимчасової втрати працездатності.

Об'єкти та платники внесків в Фонд соціального страхування. Умови представлення виплат з тимчасової втрати працездатності.

Поняття страхової виплати. Визначення розміру страхових виплат. Визначення степені втрати працездатності потерпілим. Тимчасовий перевід потерпілого на менш тяжку роботу.

Основні поняття та завдання даного виду страхування.

Поняття страхової виплати потерпілому за час його професійної реабілітації.

Право на страхові виплати у разі смерті потерпілого. Щомісячні страхові виплати та інші витрати на відшкодування збитку.

1) студент повинен знати:

- поняття тимчасової втрати працездатності;
- умови представлення виплат з тимчасової втрати працездатності;
- основні поняття та завдання даного виду страхування;
- об'єкти та платників внесків в Фонд соціального страхування;

2) студент повинен вміти:

- визначати розмір страхових виплат;
- визначати степені втрати працездатності потерпілим;
- розраховувати щомісячні страхові виплати та інші витрати на відшкодування збитку.

Тема 5. Медичне страхування

Соціальна система фінансування охорони здоров'я.

Порівняльна характеристика систем фінансування охорони здоров'я: бюджетна, соціальна, приватна.

Принципи, мета та об'єкти обов'язкового медичного страхування.

Сутність, мета проведення обов'язкового медичного страхування

Суб'єкти обов'язкового медичного страхування.

Страховики, страхувальники, застраховані, медичні заклади.

В результаті вивчення теми:

1) студент повинен знати:

- соціальну систему фінансування охорони здоров'я;
- принципи, мету та об'єкти обов'язкового медичного страхування;
- сутність обов'язкового медичного страхування;
- суб'єкти обов'язкового медичного страхування

2) студент повинен вміти:

- вміти проводити порівняльну характеристику систем фінансування охорони здоров'я;
- розрізняти принципи обов'язкового медичного страхування;
- визначати сутність обов'язкового медичного страхування.

Тема 6. Страхування від нещасних випадків на виробництві та від професійного захворювання

Страхування від нещасних випадків, об'єкти страхування.

Задачі страхування від нещасних випадків. Дія Закону. Основні принципи страхування від нещасного випадку. Суб'єкти та об'єкти страхування від нещасного випадку

Державне обов'язкове особисте страхування.

Особи, що підлягають обов'язковому страхуванню від нещасного випадку. Страховий ризик та страховий випадок.

Економічний механізм та організаційна структура загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Процедура страхування робітників і реєстрація страхувальників та страховиків.

В результаті вивчення теми:

1) студент повинен знати:

- задачі страхування від нещасних випадків;
- основні принципи страхування від нещасного випадку;

- економічний механізм та організаційна структура загальнообов'язкового державного соціального страхування;
- процедуру страхування робітників і реєстрація страхувальників та страховиків.

2) студент повинен вміти:

- визначати задачі страхування від нещасних випадків;
- визначати основні принципи страхування від нещасного випадку;
- оцінювати процедуру страхування робітників і реєстрація страхувальників та страховиків.

Тема 7. Страхування на випадок безробіття

Основні положення страхування на випадок безробіття.

Загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття. Суб'єкти страхування на випадок безробіття. Поняття безробіття. Принципи страхування на випадок безробіття.

Управління страхуванням на випадок безробіття.

Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття. Управління фондом.

Нагляд у сфері страхування на випадок безробіття.

Державний нагляд в сфері страхування на випадок безробіття. Кошти страхування на випадок безробіття. Матеріальне забезпечення на випадок безробіття.

В результаті вивчення теми:

1) студент повинен знати:

- основні положення страхування на випадок безробіття;
- поняття безробіття;
- принципи страхування на випадок безробіття;
- як здійснюється управління страхуванням на випадок безробіття;
- як здійснюється нагляд у сфері страхування на випадок безробіття;
- про матеріальне забезпечення на випадок безробіття.

2) студент повинен вміти:

- визначати принципи страхування на випадок безробіття;
- визначати основні положення страхування на випадок безробіття.

Тема 8. Пенсійне страхування

Пенсійне забезпечення.

Пенсійні фонди. Фонди з встановленими розмірами внесків. Фонди із встановленими розмірами виплат. Види ануїтетів.

Договори страхування.

Індивідуальні договори страхування пенсій. Договори страхування ренти.

В результаті вивчення теми:

1) студент повинен знати:

- про пенсійне забезпечення;
- про договори страхування

2) студент повинен вміти:

- розраховувати пенсію за віком;
- розраховувати пенсію по інвалідності;
- розраховувати пенсію по втраті годувальника;
- здійснювати перерахування пенсій.

Тема 9. Недержавне соціальне страхування

Види недержавного соціального страхування.

Основні категорії. Класифікація особистого страхування. Договір страхування життя.

Страхування на випадок смерті.

Тимчасове страхування. Довічне страхування. Амортизаційне страхування.

Ощадне страхування.

Страхування з уповільненою виплатою капіталу без повернення премій.

Страхування капіталу з уповільненою виплатою та поверненням премій.

Страховання з негайною довічною рентою. Страховання з уповільненою виплатою довічної ренти.

Змішане страхування життя.

Види змішаного страхування життя. Переваги даного виду страхування.

Колективне страхування.

Види колективного страхування. Суб'єкти страхування.

Страховання від нещасних випадків.

В результаті вивчення теми:

1) студент повинен знати:

- види недержавного соціального страхування;
- про страхування на випадок смерті;
- види змішаного страхування життя;
- види колективного страхування;
- про страхування від нещасних випадків

2) студент повинен вміти:

- розрізняти види колективного страхування;
- розрізняти види змішаного страхування життя;
- оцінювати переваги даного виду страхування.

Тема 10. Напрямки вдосконалення соціального страхування в Україні

Основні заходи, щодо поліпшення соціального страхування України.

1) студент повинен знати:

- основні заходи, щодо поліпшення соціального страхування України

2) студент повинен вміти:

- визначати основні заходи, щодо поліпшення соціального страхування України.

ІІІ ПРИБЛИЗНА ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття №1 (за темами 1,2).

Мета – вивчення сутності та іноземного досвіту у сфері соціального страхування.

Питання, що розглядаються на практичному занятті:

1. Розгляд сутності соціального страхування.
2. Розгляд принципів та функцій соціального страхування.
3. Особливості розвитку соціального страхування у розвинених країнах світу: Британії, Франції, США, а також Росії.

В результаті практичного заняття студент повинен уміти:

- розрізняти функції соціального страхування;
- визначати сутність соціального страхування;
- оцінювати специфічність соціального страхування.
- оцінювати особливості розвитку соціального страхування у державах заходу;
- оцінювати особливості розвитку соціального страхування у Росії.

Практичне заняття №2 (за темами 3,4)

Мета – вивчення державного регулювання соціального страхування и медичне страхування.

Питання, що розглядаються на практичному занятті:

1. Основні причини державного регулювання страхової діяльності.
2. Об'єкти та суб'єкти державного регулювання страхування.
3. Типи державного регулювання страхової діяльності.
4. Принципи механізму державного регулювання страхової діяльності.
5. Системи страхового нагляду.
6. Завдання Укрстрахнагляду.
7. Поняття тимчасової втрати працездатності.

8. Визначення розміру страхових виплат. Визначення степені втрати працездатності потерпілим.

В результаті практичного заняття студент повинен уміти:

- визначати роль та функції Комітету у справах нагляду за страховою діяльністю;
- розрізняти типи державного регулювання страхової діяльності;
- визначати основні напрямки вдосконалення державної політики в області страхування.
- визначати розмір страхових виплат;
- визначати степені втрати працездатності потерпілим;
- розраховувати щомісячні страхові виплати та інші витрати на відшкодування збитку.

Практичне заняття №3 (за темою 4,5)

Мета – навчитися розраховувати щомісячну страхову виплату при страхуванні по тимчасовій втрати працездатності.

Питання, що розглядаються на практичному занятті:

1. Поняття страхової виплати потерпілому за час його професійної реабілітації.
2. Право на страхові виплати у разі смерті потерпілого.
3. Щомісячні страхові виплати та інші витрати на відшкодування збитку.
4. Порівняльна характеристика систем фінансування охорони здоров'я: бюджетна, соціальна, приватна.
5. Принципи, мета, об'єкти та суб'єкти обов'язкового медичного страхування.
6. Сутність, мета проведення обов'язкового медичного страхування.

В результаті практичного заняття студент повинен уміти:

- вміти проводити порівняльну характеристику систем фінансування охорони здоров'я;
- розрізняти принципи обов'язкового медичного страхування;

- визначати сутність обов'язкового медичного страхування.
- визначати розмір страхових виплат;
- визначати степені втрати працездатності потерпілим;
- розраховувати щомісячні страхові виплати та інші витрати на відшкодування збитку.

Практичне заняття №4 (виконання контрольної роботи)

Мета – закріплення і оцінювання отриманих студентами теоретичних знань та вмінь розв'язання задач з дисципліни.

Виконання контрольної роботи, що містить теоретичні запитання, тестові завдання, практичні задачі та категорії за темами:

1. Сутність, принципи й роль соціального страхування;
2. Іноземний досвід у сфері соціального страхування;
3. Державне регулювання соціального страхування;
4. Страхування тимчасової втрати працездатності;
5. Медичне страхування.

Практичне заняття №5 (за темами 6,7)

Мета – вивчити основні положення по страхуванню від нещасних випадків на виробництві та від професійного захворювання, а також по страхуванню на випадок безробіття .

Питання, що розглядаються на практичному занятті:

1. Задачі страхування від нещасних випадків. Дія Закону.
2. Основні принципи страхування від нещасного випадку.
3. Суб'єкти та об'єкти страхування від нещасного випадку.
4. Державне обов'язкове особисте страхування.
5. Особи, що підлягають обов'язковому страхуванню від нещасного випадку. Страховий ризик та страховий випадок.
6. Процедура страхування робітників і реєстрація страхувальників та страховиків.

В результаті практичного заняття студент повинен уміти:

- визначати задачі страхування від нещасних випадків;
- визначати основні принципи страхування від нещасного випадку;
- оцінювати процедуру страхування робітників і реєстрація

страхувальників та страховиків.

- визначати принципи страхування на випадок безробіття;
- визначати основні положення страхування на випадок безробіття.

Практичне заняття №6 (за темою 8)

Мета – вивчити основні положення законодавства про пенсійне страхування.

Питання, що розглядаються на практичному занятті:

1. Пенсійні фонди. Фонди з встановленими розмірами внесків. Фонди із встановленими розмірами виплат. Види ануїтетів.
2. Договори страхування.
3. Індивідуальні договори страхування пенсій. Договори страхування ренти.

В результаті практичного заняття студент повинен уміти:

- розраховувати пенсію за віком;
- розраховувати пенсію по інвалідності;
- розраховувати пенсію по втраті годувальника;
- здійснювати перерахування пенсій.

Практичне заняття №7 (за темами 9,10)

Мета – вивчити основні види недержавного соціального страхування та заходи, щодо поліпшення соціального страхування України.

Питання, що розглядаються на практичному занятті:

1. Класифікація особистого страхування. Договір страхування життя.
2. Страхування на випадок смерті.
3. Ощадне страхування.

4. Змішане страхування життя.
5. Колективне страхування.
6. Страхування від нещасних випадків.
7. Напрямки розвитку соціального страхування в Україні.

В результаті практичного заняття студент повинен уміти:

- розрізняти види колективного страхування;
- розрізняти види змішаного страхування життя;
- оцінювати переваги даного виду страхування.
- визначати основні заходи, щодо поліпшення соціального страхування України.

Практичне заняття №8 (виконання контрольної роботи)

Мета – закріплення і оцінювання отриманих студентами теоретичних знань та вмінь розв'язання задач з дисципліни.

Виконання контрольної роботи, що містить теоретичні запитання, тестові завдання, практичні задачі та категорії за темами:

1. Страхування від нещасних випадків на виробництві та від професійного захворювання;
2. Страхування на випадок безробіття.
3. Пенсійне страхування.
4. Недержавне соціальне страхування.
5. Напрямки вдосконалення соціального страхування в Україні.

IV. ІНДИВІДУАЛЬНІ СЕМЕСТРОВІ ЗАВДАННЯ

На індивідуальну роботу студентів по вивченню дисципліни "Соціальне страхування" **денної форми навчання** передбачено 68 години, з них 16 годин, які витрачаються студентами на підготовку рефератів. Заслуховування та обговорення рефератів відбувається на практичних заняттях, що поширює знання студентів по окремим теоретичним та практичним заняттям. Крім того, об'єктом індивідуальної роботи є матеріал,

який не може бути опрацьований на лекційних та практичних заняттях з причини обмеженого часу аудиторних занять.

Теми рефератів курсу наведені в додатку А.

На індивідуальну роботу студентів по вивченню дисципліни "Соціальне страхування" **заочної форми навчання** передбачено 88 години. Об'єктом індивідуальної роботи є матеріал, який не може бути опрацьований на лекційних та практичних заняттях з причини обмеженого часу аудиторних занять та виконання контрольної роботи з курсу.

На індивідуальну роботу студентів по вивченню дисципліни "Соціальне страхування" **після вузівської форми навчання** передбачено 98 години. Об'єктом індивідуальної роботи є матеріал, який не може бути опрацьований на лекційних та практичних заняттях з причини обмеженого часу аудиторних занять та виконання контрольної роботи з курсу.

V. КОНТРОЛЬНІ РОБОТИ

Для контролю за засвоєнням матеріалу по навчальній дисципліні "Соціальне страхування" **денної форми навчання** використовуються такі форми поточного контролю:

- підготування доповідей або рефератів по окремих розділах курсу, тематика яких визначається викладачем;
- виконання аудиторних контрольних робіт;
- рішення типових ситуацій та задач по основних темах курсу на практичних заняттях;
- поточний контроль за засвоєнням матеріалу в ході проведення практичних занять із студентами;

Навчальний процес з дисципліни завершується іспитом, на якому студенти показують отриманий рівень знань (перелік питань до іспиту наведено в додатку Б).

Навчальним планом дисципліни передбачено 2 контрольні роботи.

Перша контрольна робота охоплює теми 1-5. Її мета перевірити знання студентів щодо теоретичних основ соціального страхування, його сутності, принципів й ролі, іноземного досвіту в сфері соціального страхування, державного регулювання.

Друга контрольна робота охоплює теми 6-10. Її мета – перевірити знання студентів щодо страхування від нещасних випадків на виробництві та від професійного захворювання, страхування на випадок безробіття, пенсійного страхування, недержавного соціального страхування та напрямків удосконалення соціального страхування в Україні.

Завдання на контрольні роботи наводяться в додатку А навчально-методичного комплексу дисципліни “Соціальне страхування”.

Основна ціль контрольних робіт – закріплення теоретичних знань та практичних навиків.

Навчальним планом дисципліни для **заочної та після вузівської форми навчання** передбачена одна контрольна робота.

Контрольна робота охоплює теми лекційного матеріалу, а також матеріал, що виноситься на самостійне вивчення студентам. До контрольної роботи входить виконання наступних видів роботи:

- Вивчення та опрацювання теоретичних питань по курсу;
- Відповіді на тестові завдання;
- Розгляд основних понять по курсу;
- Рішення практичних задач та розгляд ситуаційних завдань.

Основна ціль контрольної роботи – закріплення теоретичних знань та практичних навиків.

VI МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

Методика вивчення дисципліни "Соціальне страхування" для **денної форми навчання** за фахом “Фінанси” базується на засвоєнні студентом лекційного матеріалу, навчально-методичного матеріалу, навчально-

методичної літератури, законодавчих та нормативних актів, виконанні контрольних робіт, самостійних робіт, тестових завдань, вирішенні комплексних ситуаційних задач.

Основні цілі практичних занять – розвиток навичок рішення конкретних задач, щодо визначення виплат по загальнообов’язковому державному соціальному страхуванню. Основні засоби розвитку подібних навичок – розбір навчальних тестів, дискутування проблем для творчого обговорення, аналіз конкретних ситуацій.

Контроль знань студентів передбачає:

- контрольні роботи;
- самостійні роботи;
- усні відповіді;
- виступ с доповіддю на практичному занятті;
- тематичне тестування.

Наочність навчальних занять забезпечується використанням слайдового матеріалу та відеопроєктора.

Методика вивчення дисципліни **для заочної та після вузівської форми навчання** за фахом “Фінанси” базується на засвоєнні студентом лекційного матеріалу, навчально-методичного матеріалу, навчально-методичної літератури, законодавчих та нормативних актів, виконанні контрольної роботи.

На лекціях викладається основні теми теоретичного матеріалу. Питання навчального курсу, які, завдяки обмеженості часу навчальних занять, не можуть бути розглянуті на лекціях, виносяться на самостійне вивчення дисципліни.

Контроль знань студентів передбачає:

- контрольну роботу;
- самостійну роботу над лекційним матеріалом;
- складання письмового заліку (що доповнюється усною доповіддю).

РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ЗА ТЕМАМИ

ЗА ФАХОМ «ФІНАНСИ»

Таблиця 2 – Розподіл навчального часу за темами за фахом “Фінанси”

для денної і заочної форми навчання

Назва теми	Розподіл за семестрами та темами завдань			
	Всього	Лекції	Практичн.	СРС
1. Сутність, принципи й роль соціального страхування	9(8)	4(2)	1(-)	4(6)
2. Іноземний досвід у сфері соціального страхування	7 (6)	2(-)	1(-)	4(6)
3. Державне регулювання соціального страхування	7(6)	2(-)	1(-)	4(6)
4. Страхування тимчасової втрати працездатності	8(10)	2(2)	2(-)	4(6)
5. Медичне страхування	7(8)	2(2)	1(2)	4(6)
Контрольна робота з тем 1-5	2(-)	-	2(-)	
6. Страхування від нещасних випадків на виробництві та від професійного захворювання	7(10)	2(2)	1(2)	4(6)
7. Страхування на випадок безробіття	7(10)	2(2)	1(2)	4(6)
8. Пенсійне страхування	11(11)	4(2)	2(2)	5(7)
9. Недержавне соціальне страхування	7(6)	2(-)	1(-)	4(6)
10. Напрямки вдосконалення соціального страхування в Україні	7(6)	2(-)	1(-)	4(6)
Контрольна робота з тем 6-10	2(-)	(-)	2(-)	(-)
Усього	108(108)	24(12)	16(8)	68(88)

*Примітка: в лапках наведена кількість годин для заочної форми навчання.

Таблиця 3 – Розподіл навчального часу за темами за фахом “Фінанси”
для після вузівської форми навчання

Назва теми	Розподіл за семестрами та темами завдань			
	Всього	Лекції	Практичн.	СРС
1. Сутність, принципи й роль соціального страхування	7	-	-	7
2. Іноземний досвіт у сфері соціального страхування	7	-	-	7
3. Державне регулювання соціального страхування	7	-	-	7
4. Страхування тимчасової втрати працездатності	9	1	1	7
5. Медичне страхування	7	-	-	7
Контрольна робота з тем 1-5		-	-	-
6. Страхування від нещасних випадків на виробництві та від професійного захворювання	10	2	1	7
7. Страхування на випадок безробіття	9	1	1	7
8. Пенсійне страхування	11	2	1	8
9. Недержавне соціальне страхування	7	-	-	7
10. Напрямки вдосконалення соціального страхування в Україні	7	-	-	7
Контрольна робота з тем 6-10		-	-	-
Усього	108	6	4	98

VI НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

1. Закон України "Про страхування"// Урядовий кур'єр . – 1996, 18 квітня.
2. Страхування: Навч. посібник // За заг. ред. проф. Осадця В.В. – К.: Лібра, 1998. – 456с.
3. Страхування: Підручник / Керівник авт. Колективу і наук рд. С.С. Осадець. – Вид. 2-ге, перероб. І доп. – К.: КНЕУ., 2002. – 599 с.
4. Александрова М.М. Страхування. Навч.-метод. Посібник. – К.: ЦУЛ, 2002. – 208с.
5. Нечипорук Л.В. Закон України "О страховании". Комментарий. Харьков.: "Одиссей". 2002. с. 166-217.
6. Базилевич В.Д. Страховий ринок України. – К.: Товариство "Знання", Коо, 1998. – 374 с.
7. Губар О.Е. Соціальне страхування у забезпеченні суспільного добробуту. // Фінанси України., № 8., 2002 р.
8. Закон № 2213 – Закон України от 11.01.2001 г. № 2213 III "О размере взносов на некоторые виды общеобязательного государственного социального страхования".
9. Закон № 2240 – Закон Украины от 18.01. 2001 г. № 2240 III "Об общеобязательном государственном социальном страховании в связи с временной потерей трудоспособности и расходами, обусловленными рождением и погребением", с дополнениями и изменениями.
- 10.Закон № 3551 – Закон Украины от 22.10.1993 г. № 3551 – XII "О статусе ветеранов войны, гарантиях их социальной защиты" с изменениями и дополнениями.
- 11.Закон №504/96 – Закон Украины от 15.11.96 г. № 504/96 – ВР "Об отпусках".
- 12.Закон Украины "Об общеобязательном государственном социальном страховании от несчастного случая на производстве и профессионального заболевания, повлекшего утрату трудоспособности"// Ведомости Верховной Рады, 1999, № 46-47, ст.

403. (с изменениями, внесенными в соответствии с Законами № 2180-III от 21.12.2000, № 2272 – III от 22.02.2001)
13. Крутик А.Б., Микитина Т.В. Страхование.: Учебное пособие. – СПб.: Изд-во Михайлова В.А., 2001. – 256 с.
14. Самойловский А.Л. Пропозиції щодо вдосконалення страхового ринку України// Фінанси України. № 11. 2000 р.
15. Социальная работа //под общий ред. Курбатова. Серия "Учебники, учебные пособия" – Ростов н/Д.: "Феникс", 1999. – 576 с.
16. Страхование дело. Учеб. Пособие. // под ред. Зайцева., Литвинова Л.Н., Урупина А.В. – Мн.: БГЭУ, 2001. – 286 с.
17. Тетерский С.В. Введение в социальную работу.: Учебное пособие. – М.: Академический Проект. 2002. – 49 с.

Розробники робочої навчальної програми з дисципліни "Соціальне страхування":

Асистент кафедри "Фінанси"

С.Є. Борисова

Асистент кафедри "Фінанси"

Ю.О. Гетьманенко

Додаток А

Теми рефератів:

1. Сутність, принципи й роль соціального страхування
2. Іноземний досвіт у сфері соціального страхування
3. Основні напрямки вдосконалення державної політики в області страхування
4. Державне регулювання соціального страхування
5. Фонд соціального страхування з тимчасової втрати працездатності
6. Медичне страхування
7. Економічний механізм та організаційна структура загальнообов'язкового державного соціального страхування
8. Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та від професійного захворювання
9. Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття.
10. Пенсійний фонд
11. Напрямки вдосконалення соціального страхування в Україні

Додаток Б

Питання до заліку з дисципліни "Соціальне страхування":

- 1.Сутність соціального страхування.
- 2.Функції соціального страхування.
- 3.Принципи соціального страхування, роль страхування у сучасному суспільстві.
- 4.Особливості розвитку соціального страхування у державах заводу.
- 5.Особливості розвитку соціального страхування у Росії.
- 6.Роль та функції Комітету у справах нагляду за страховою діяльністю.
- 7.Завдання Укрстрахнагляду.
- 8.Основні напрямки вдосконалення державної політики в області страхування.
- 9.Поняття тимчасової втрати працездатності.
- 10.Основні поняття та завдання даного виду страхування.
- 11.Соціальна система фінансування охорони здоров'я.
- 12.Принципи, мета та об'єкти обов'язкового медичного страхування.
- 13.Суб'єкти обов'язкового медичного страхування.
- 14.Страхування від нещасних випадків, об'єкти страхування.
- 15.Державне обов'язкове особисте страхування.
- 16.Економічний механізм та організаційна структура загальнообов'язкового державного соціального страхування.
- 17.Основні положення страхування на випадок безробіття.
- 18.Управління страхуванням на випадок безробіття.
- 19.Нагляд у сфері страхування на випадок безробіття.
- 20.Пенсійне забезпечення.
- 21.Договори страхування.
- 22.Види недержавного соціального страхування.
- 23.Страхування на випадок смерті.
- 24.Ощадне страхування.
- 25.Змішане страхування життя.
- 26.Коллективне страхування.
- 27.Страхування від нещасних випадків.
- 28.Основні заходи, щодо поліпшення соціального страхування України.

Додаток В

Основні обов'язкові контрольні роботи з курсу "Фінанси зарубіжних корпорацій" (модуль 1 и модуль 2)

Модуль №1
По дисциплине "Социальное страхование"

Вариант – 1

1 Определения: обязательное государственное социальное страхование, стабилизирующая функция социального страхования

2 Теоретический вопрос: Задачи и принципы организации социального страхования

3 Задачи

Задача 1

Пострадавшему установлена стойкая потеря профессиональной трудоспособности 50% и III группу инвалидности. Среднемесячный заработок (доход) перед наступлением страхового случая составлял 400 грн., а пенсия по инвалидности - 150 грн. Рассчитать ежемесячную страховую выплату.

Задача 2

Пострадавшему была установлена степень потери профессиональной трудоспособности 35%, он получает положением на 01.03.2002 год ежемесячную страховую выплату в размере 70 грн. и пенсию по инвалидности в размере 145 грн. Рассчитать ежемесячную страховую выплату.

4 Тесты

1 К фондам ОГСС относятся:

- а) пенсионный фонд
- б) фонд обязательного медицинского страхования
- в) государственный фонд охраны окружающей среды
- г) фонды социального страхования

2 В чем заключается принцип солидарности:

- а) работодатели, трудящиеся и государство принимают финансовое участие в страховании оказывая своими взносами материальную помощь менее обеспеченным
- б) в обязательности уплаты страхователем взносов в бюджеты фондов конкретных видов обязательного социального страхования
- в) в государственной гарантии реализации застрахованными гражданами своих прав

3 Какие виды социальных услуг предоставляются по пенсионному страхованию:

- а) стационарное лечение
- б) пособие на погребение пенсионеров
- в) пособие по временной нетрудоспособности
- г) пенсии в связи с погребением кормильца
- д) обеспечение восстановления здоровья и трудоспособности потерпевшего

4 К источникам поступлений денежных средств в бюджеты обязательного социального страхования относятся:

- а) дотации
- б) субвенции
- в) субсидии
- г) страховые взносы
- д) штрафные санкции

5 Верно ли утверждение: "Защитная функция социального страхования заключается в согласовании интересов субъектов по ряду вопросов: уровню социально защиты кругу лиц подлежащих

социальному страхованию, распределению финансовой нагрузки между социальными субъектами, участию в управлении социальным страхованием"

- а) верно
- б) неверно

Модуль №1
По дисциплине "Социальное страхование"

Вариант – 2

1 Определения: общеобязательное социальное страхование, принцип организационного самоуправления

2 Теоретический вопрос: Процесс управления системой ОГСС

3 Задачи

Задача 1

Потерпевшему впервые 05.05.2002 года была установлена степень потери профессиональной трудоспособности 35%, и размер ежемесячной страховой выплаты составлял 85 грн. В связи с ухудшением здоровья, при переосвидетельствовании 03.09.2002 года МСЕК, степень потери профессиональной трудоспособности пострадавшему увеличилась до 40%. Рассчитать ежемесячную страховую выплату.

Задача 2

Пострадавшему была установлена степень потери профессиональной трудоспособности 88%. В связи с этим он получает по положению на 01.03.2002 г. ежемесячную страховую выплату в размере 1364 грн. и пенсию по инвалидности в размере 177 грн. Средняя заработная плата, по которой вычислялась ежемесячная страховая выплата, составляла 1550 грн. Рассчитать ежемесячную страховую выплату.

4 Тесты

1 К принципам организации социального страхования относятся:

- а) принцип государственного регулирования
- б) принцип целевого использования средств ОГСС
- в) принцип солидарности и субсидирования
- г) принцип всеобщности

2 Субъект ОГСС – это:

- а) страхователи-работодатели
- б) страховщики
- в) страховой случай
- г) застрахованные лица

3 Какие виды социальных услуг предоставляются по медицинскому страхованию:

- а) профилактические мероприятия
- б) пособие по беременности и родам
- в) пособие при рождении ребенка и ухода за ним
- г) диагностика и амбулаторное лечение

4 К задачам социального страхования относятся:

- а) формирование денежных фондов из которых покрываются затраты связанные с содержанием нетрудоспособных или лиц, не участвующих в трудовом процессе
- б) сокращение разрыва в уровне материального обеспечения неработающих и работающих членов общества
- в) законодательное закрепление гарантий, прав в области страховой защиты, уровне выплат и качества услуг, условий назначения пособий

5 Верно ли утверждение: "Компенсирующая функция состоит в том, что социальное страхование призвано обеспечивать застрахованным лицам покрытие всех расходов, достаточных для нормального протекания воспроизводственного цикла в случае болезни, старости, инвалидности, безработицы, беременности"

- а) верно
- б) неверно

Модуль №1
По дисциплине "Социальное страхование"

Вариант – 3

1 Определения: субъект ОГСС, несчастный случай

2 Теоретический вопрос: Принципы общеобязательного государственного социального страхования

3 Задачи

Задача 1

Пострадавшему установлена стойкая потеря профессиональной трудоспособности 35% и III группу инвалидности. Среднемесячный заработок (доход) перед наступлением страхового случая составлял 100 грн., а пенсии по инвалидности - 80 грн. Рассчитать ежемесячную страховую выплату.

Задача 2

Пострадавший получает по положению на 01.03.2001 г. ежемесячную страховую выплату в размере 166 грн. и пенсию по инвалидности 133 грн. Средняя заработная плата, по которой рассчитывалась ежемесячная страховая выплата, составляла 250 грн. Рассчитать ежемесячную страховую выплату.

4 Тесты

1 К принципам ОГСС относятся:

- а) принцип солидарности
- б) принцип личной ответственности
- в) принцип ответственности за целевое использование средств ОГСС
- г) принцип государственной гарантии реализации застрахованными гражданами своих прав
- д) принцип законодательного определения условий и порядка осуществления ОГСС

2 Объект ОГСС – это:

- а) страховой случай
- б) страхователи-работодатели
- в) страховщики
- г) застрахованные лица

3 Какие виды социальных услуг предоставляются при страховании в связи с временной потерей трудоспособности и расходами, обусловленными рождением и погребением:

- а) обеспечение оздоровительных мероприятий
- б) пособие на погребение
- в) пособие на погребение лиц, умерших в следствии несчастного случая на производстве или профессионального заболевания
- г) возмещение убытков, причиненных работнику увечьем либо иным повреждением здоровья, связанным с исполнением им своих трудовых обязанностей

4 Решение об образовании внебюджетных фондов принимает:

- а) Министерство Финансов Украины
- б) Государственное казначейство
- в) Верховная Рада Украины
- г) местные финансовые органы власти

5 Верно ли утверждение: "Воспроизводственная функция состоит в распределении материальной ответственности за социальные риски между всеми застрахованными, всеми работодателями и государством"

- а) верно
- б) неверно

Модуль №1
По дисциплине "Социальное страхование"

Вариант – 4

1 Определения: страхователи, принцип всеобщности

2 Теоретический вопрос: Субъекты и объекты социального страхования

3 Задачи

Задача 1

Потерпевшему 01.12.2001 года МСЕК установила степень потери профессиональной трудоспособности 15%, и ежемесячная страховая выплата составляла 80 грн. Состоянием на 03.05.2002 года размер перечисленной ежемесячной страховой выплаты составляет 100 грн. В связи с ухудшением здоровья при переосвидетельствовании 03.09.2002 года степень потери профессиональной трудоспособности пострадавшему увеличилась до 35%. Рассчитать ежемесячную страховую выплату.

Задача 2

Пострадавшему была установлена степень потери профессиональной трудоспособности 55%, он получает по положению на 01.03.2001 год ежемесячную страховую выплату в размере 150 грн. и пенсию по инвалидности в размере 190 грн. Рассчитать ежемесячную страховую выплату.

4 Тесты

1 В чем заключается сущность принципа государственного регулирования:

- а) в обеспеченности уровня жизни не ниже прожиточного минимума, установленного законодательством путем предоставления пенсий, других видов социальных выплат и пособий, являющихся основным источником существования
- б) в государственной гарантии реализации застрахованными гражданами своих прав
- в) в законодательном закреплении гарантий, прав в области страховой защиты, уровня выплат и качества услуг, условий назначения пособий, контроля за правильностью использования финансовых ресурсов

2 Граждане Украины, а также иностранные граждане и лица без гражданства работающие по трудовым договорам и лица, самостоятельно обеспечивающие себя работой и другие категории граждан у которых возникают отношения ОГСС – это:

- а) страхователи
- б) застрахованные лица
- в) страховщики

3 Какие виды социальных услуг предоставляются при страховании от несчастных случаев на производстве и профессиональных заболеваний:

- а) обеспечение оздоровительных мероприятий
- б) возмещение убытков, причиненных работнику увечьем либо иным повреждением здоровья, связанным с исполнением им своих трудовых обязанностей
- в) пособие по безработице
- г) материальная помощь безработным и членам их семей

4 Средства государственных внебюджетных фондов находятся в собственности:

- а) государства
- б) местных органов власти
- в) Министерства Финансов Украины
- г) Государственное казначейство

5 Верно ли утверждение: "Перераспределительная функция заключается в поддержании сложившегося материального уровня застрахованного, если обычный источник дохода становится для него недоступным, а также когда ему предстоят дополнительные, непредвиденные расходы, не предусмотренные в его привычном бюджете"

- а) верно
- б) неверно

Модуль №1
По дисциплине "Социальное страхование"

Вариант – 5

1 Определения: объект ОГСС, страховщики

2 Теоретический вопрос: Функции социального страхования и виды социальных страховых рисков

3 Задачи

Задача 1

Работнику было установлено МСЕК степень потери профессиональной трудоспособности 16% в связи с травмой на производстве. Он получает ежемесячную страховую выплату в размере 70 грн. Работая на другом предприятии, он получил новую травму (или профессиональное заболевание). Вследствие чего МСЕК дополнительно установила 44% потери профессиональной трудоспособности. В связи с этим предназначена пенсия по инвалидности -133 грн. Среднемесячный заработок перед первым повреждением здоровья составлял 500 грн., перед вторым - 300 грн. Рассчитать ежемесячную страховую выплату.

Задача 2

Пострадавшему была установлена степень потери профессиональной трудоспособности 66%. В связи с этим он получает по положению на 01.03.2001 г. ежемесячную страховую выплату в размере 1056 грн. и пенсию по инвалидности в размере 170 грн. Средняя заработная плата, по которой вычислялась ежемесячная страховая выплата, составляла 1600 грн. Рассчитать ежемесячную страховую выплату.

4 Тесты

1 В чем заключается сущность принципа всеобщности:

- а) социальное страхование распределяется на самые широкие круги нуждающихся в нем, что выражается в законодательном закреплении гарантий реализации прав застрахованных, порядка осуществления соответствующих выплат и предоставления услуг
- б) работодатели, трудящиеся и государство принимают финансовое участие в страховании оказывая своими взносами материальную помощь менее обеспеченным
- в) в законодательном закреплении гарантий, прав в области страховой защиты, уровня выплат и качества услуг, условий назначения пособий, контроля за правильностью использования финансовых ресурсов

2 Организации любой организационно-правовой формы, а также граждане, которые должны в соответствии с законами конкретных видов ОГСС уплатить страховые взносы, являющиеся обязательными платежами – это:

- а) страховщики
- б) страхователи
- в) застрахованные лица

3 Какие виды социальных услуг предоставляются при страховании от безработицы:

- а) пособие на погребение безработного
- б) пособие по безработице
- в) обеспечение оздоровительных мероприятий
- г) дотации работодателю для создания рабочих мест

4 К видам социальных рисков относятся:

- а) риск неплатежеспособности
- б) риск финансовой неустойчивости
- в) материнство

г) наступление старости

5 Верно ли утверждение: "Стабилизирующая функция социального страхования состоит в возмещении ущерба утраты трудоспособности ущерба здоровью с помощью материального возмещения утраты заработка, а также оплаты услуг в связи с лечением и реабилитацией"

а) верно

б) неверно

Модуль №1

По дисциплине "Социальное страхование"

Вариант –6

1 Определения: государственный внебюджетный фонд, застрахованные лица

2 Теоретический вопрос: **Виды социальных услуг в Украине**

3 Задачи

Задача 1

Работнику было установлено МСЕК степень потери профессиональной трудоспособности 50% и III группу инвалидности. Он получает ежемесячную страховую выплату в размере 110 грн. и пенсию по инвалидности в размере 86 грн. Работая на одном и том же предприятии, он получил новую травму (или профессиональное заболевание), вследствие чего МСЕК дополнительно установила 15% потери профессиональной трудоспособности. В связи с этим предназначена пенсия по инвалидности 134 грн. Среднемесячный заработок перед первым повреждением здоровья составлял 255 грн., перед вторым - 366 грн. Рассчитать ежемесячную страховую выплату.

Задача 2

Пострадавший получает по положению на 01.03.2002 г. ежемесячную страховую выплату в размере 188 грн. и пенсию по инвалидности 155 грн. Средняя заработная плата, по которой рассчитывалась ежемесячная страховая выплата, составляла 258 грн. Рассчитать ежемесячную страховую выплату.

4 Тесты

1 В чем заключается принцип личной ответственности:

- а) в законодательном закреплении гарантий, прав в области страховой защиты, уровня выплат и качества услуг, условий назначения пособий, контроля за правильностью использования финансовых ресурсов
- б) социальное страхование распределяется на самые широкие круги нуждающихся в нем, что выражается в законодательном закреплении гарантий реализации прав застрахованных, порядка осуществления соответствующих выплат и предоставления услуг
- в) сами работники участвуют в финансировании страхования, размер выплат зависит от предварительных взносов работников и их страхового стажа

2 Некоммерческие организации создаваемые для обеспечения прав застрахованных лиц по обязательному социальному страхованию при наступлении страховых случаев – это:

- а) страхователи
- б) страховщики
- в) застрахованные лица

3 Страхование на случай безработицы осуществляется на следующих принципах:

- а) личной ответственности
- б) предоставления государственных гарантий реализации застрахованными лицами своих прав
- в) солидарности, субсидирования и обязательного финансирования
- г) государственного регулирования

4 Бюджеты фондов конкретных видов обязательного социального страхования входят в состав:

- а) государственного бюджета
- б) местных бюджетов
- в) все ответы верны
- г) все ответы неверны

- 5 Верно ли утверждение: "Сильная сторона института социального страхования заключена в увязке индивидуального вклада страхуемого и его страхователя с размером пенсий, исходя из величины страховых тарифов, размера заработной платы и периода внесения страховых взносов"
- а) верно
  - б) неверно

Модуль №2
по дисциплине "Социальное страхование"
Вариант – 1

1 Теоретический вопрос: Современное государственное регулирование социального страхования

2 Задача

Сергеева А.П. предоставила больничный лист за период болезни с 1 по 14 декабря 2004 года. Ее страховой стаж 4 года 2 месяца. За последние 6 месяцев перед болезнью (июнь – ноябрь 2004 года) ей начислена заработная плата и другие выплаты:

Июнь: заработная плата 1505 грн;

Июль: - квартальная премия 300 грн;

- заработная плата 1505 грн;

Август: заработная плата – 1505 грн

Сентябрь: - заработная плата – 1100 грн

- квартальная премия – 1000 грн

Октябрь: - отпускные за время ежегодного отпуска с 1 по 20 октября 1330 грн.

- заработная плата за отработанные после отпуска 7 рабочих дней 420 грн

- материальная помощь – 480 грн

Ноябрь: заработная плата 1505 грн.

Рассчитать сумму пособия по временной утрате трудоспособности.

3 Тесты:

1 Истоки формирования социального страхования, которые ближе к современному, появились в:

а) Древнем Риме

в) Германии

б) Югославии

г) Швеции

2 Кем устанавливается размер ставок при страховании на случай ВУТ:

а) Верховной Радой Украины

- б) КМУ
- в) Наблюдательным советом
- г) Комиссией по социальному страхованию

3 В каком размере выплачивается пособие по ВУТ, если стаж работы составляет свыше 8 лет:

- а) 60 %
- б) 80%
- в) 90 %
- г) 100 %

4 По какой формуле рассчитывается коэффициент заработка застрахованного лица:

- а) $K_z = (З * K_c) * 0,01$
- б) $K_z = C / 12$
- в) $K_z = (C_{кз} / K) * Зп$
- г) $K_z = C_z / Зп$

5 Продолжительность выплаты пособия, при необходимости протезирования с госпитуляцией в стационар, составляет:

- а) до 7 дней
- б) до 14 дней
- в) до 2 месяцев
- г) за весь период

6 Осуществление, за счет собственных средств, финансирования своего пенсионного обеспечения через имеющиеся пенсионные продукты реализуется в виде:

- а) распределительного принципа финансирования
- б) накопительного принципа финансирования
- в) инициативного принципа финансирования
- г) добровольного принципа финансирования

7 Работодатели и застрахованные лица уплачивают страховые взносы:

- а) один раз в месяц
- б) два раза в месяц
- в) один раз в квартал
- г) один раз в год

8 Верно ли утверждение: "Пособие по беременности и родам предоставляется застрахованному лицу в размере 100 % средней з/п и зависит от страхового стажа"

- а) верно
- б) неверно

Модуль №2
по дисциплине "Социальное страхование"
Вариант – 2

1 Теоретический вопрос: Основные направления использования средств фонда ОГСС на случай безработицы

2 Задачи:

Задача 1

Предположим, что Иванов В. В. вышел на пенсию 1.01.04. Его стаж работы 34 года.

Период для расчета пенсии включает 1999-2003 г.г. Коэффициент заработка застрахованного лица составляет: 1999 г – 33,33; 2000 г – 34,35; 2001 г – 35,51; 2002 г – 36,87; 2003 г – 37,13. Средняя заработная плата по Украине составляет 380 грн.

Рассчитать:

- 1) пенсию по инвалидности, в случае если Иванов В. В. является инвалидом 3 группы;
- 2) пенсию для случая, когда пенсионер проработал 6 лет (36,46 %) с момента возникновения права на назначение пенсии по возрасту.

Задача 2

Гражданину Соловьеву, родившемуся 14 сентября 1948 года, 14.01.02 г. установлена инвалидность 1 группы вследствие общего заболевания. Размер пенсии до пересчета – 160 грн. общий стаж работы 31 год 5 месяцев. При назначении пенсии гражданин предоставил справку о заработной плате: за 2000 г. – 3000 грн; за 2001 г. – 3300 грн. Сумма среднемесячных зарплат по экономике Украины в 2000 г. – 2700 грн; в 2001 г. – 3800 грн. Пересчитать пенсию.

3 Тесты:

1 Наибольшего развития социальное страхование в Украине приобрело:

- а) в конце 17 в
- б) в конце 18 в
- в) в конце 19 в
- г) в конце 20 в

2 За нарушение срока регистрации или несвоевременную уплату страховых взносов в фонд социального страхования по ВУТ взимается штраф в размере:

- а) 15 %
- б) 25 %
- в) 50 %
- г) 120 %

3 В каком размере выплачивается пособие по ВУТ, если застрахованное лицо относится к 1-4 категории пострадавших от ЧАС:

- а) 60 %
- б) 80%
- в) 90 %
- г) 100 %

4 Размер пенсии по инвалидности (для 1 группы инвалидов) составляет:

- а) 50 % от пенсии по возрасту
- б) 60 % от пенсии по возрасту
- в) 90 % от пенсии по возрасту
- г) 100 % от пенсии по возрасту

5 Продолжительность выплаты пособия, застрахованным лицам, работающим на сезонных и временных работах, составляет:

- а) 14 дней
- б) 25 дней
- в) 45 дней
- г) 75 дней

6 К основным способам финансирования пенсионных систем относят:

- а) покрытие текущих расходов на выплату пенсий из текущих поступлений
- б) осуществление страхования пенсий
- в) увеличение текущих доходов в пользу пенсий
- г) создание специального фонда, обеспечивающего все пенсионные выплаты

7 Размеры страховых взносов устанавливаются:

- а) на месяц
- б) на квартал
- в) на календарный год

8 Верно ли утверждение: "По ОГСС в связи с временной утерей трудоспособности предоставляется пособие по погребению лиц умерших, в следствие несчастного случая на производстве"

- а) верно
- б) неверно

Модуль №2
по дисциплине "Социальное страхование"

Вариант – 3

1 Теоретический вопрос: Назначение пособия по временной потере трудоспособности

2 Задача

Сулейманова О.Н. предоставила больничный лист за период болезни с 1 по 14 ноября 2004 года. Ее страховой стаж 6 лет 7 месяцев. За последние 6 месяцев перед болезнью (май – октябрь 2004 года) ей начислена заработная плата и другие выплаты:

Май: заработная плата 1606 грн;

Июнь: - квартальная премия 220 грн;

- заработная плата 1606 грн;

Июль: заработная плата – 1606 грн

Август: - заработная плата – 1606 грн

- квартальная премия – 500 грн

Сентябрь: - отпускные за время ежегодного отпуска с 1 по 22 сентября 1370 грн.

- заработная плата за отработанные после отпуска 6 рабочих дней 360 грн

- материальная помощь – 480 грн

Октябрь: заработная плата 1606 грн.

Рассчитать сумму пособия по временной утере трудоспособности.

3 Тесты:

1 К видам ОГСС относятся:

- а) пенсионное страхование
- б) личное страхование
- в) страхование на случай ВУТ
- г) медицинское страхование

2 Кем оплачиваются первые пять дней нетрудоспособности в следствии заболевания или травмы не связанной с несчастным случаем на производстве:

- а) собственником за счет средств предприятия
- б) фондом по ВУТ
- в) работником за счет собственных средств

3 В каком размере выплачивается пособие по ВУТ, если застрахованное лицо ухаживает за больным ребенком до 14 лет, пострадавшим от ЧАС:

- а) 60 %
- б) 80%
- в) 90 %
- г) 100 %

4 Размер пенсии по инвалидности (для 2 группы инвалидов) составляет:

- а) 50 % от пенсии по возрасту
- б) 60 % от пенсии по возрасту
- в) 90 % от пенсии по возрасту
- г) 100 % от пенсии по возрасту

5 Кем принимается решение о назначении пособия по ВУТ:

- а) Наблюдательным советом
- б) КМУ
- в) ВРУ
- г) Комиссией по социальному страхованию

6 Какое ограничение по заработной плате предусмотрено на 2000 год:

- а) 1000 грн.
- б) 1100 грн.
- в) 1600 грн.
- г) 1800 грн.

7 Штраф за несвоевременную или неполную уплату страховых взносов в Фонд ОГСС на случай безработицы накладывается в размере:

- а) скрытой суммы выплаты
- б) в двукратном размере
- в) в троекратном размере
- г) 120 % от суммы выплат

8 Верно ли утверждение: "Принцип субсидирования дает человеку возможность тратить незначительную сумму средств для обеспечения своего будущего и одновременно является гарантией получения в случае наступления страхового случая суммы, необходимой для покрытия потери заработанного жалования"

- а) верно
- б) неверно

Модуль №2

по дисциплине "Социальное страхование"

Вариант – 4

1 Теоретический вопрос: Мировой опыт реформирования пенсионной системы

2 Задачи:

Задача 1

Предположим, что Артеменко М. В. вышла на пенсию 1.01.04. Ее стаж работы 33 года.

Период для расчета пенсии включает 1999-2003 г.г. Коэффициент заработка

застрахованного лица составляет: 1999 г – 33,55; 2000 г – 34,44; 2001 г – 35,57; 2002 г – 36,22; 2003 г – 36,88. Средняя заработная плата по Украине составляет 380 грн.

Рассчитать:

- 1) пенсию в случае потери кормильца для одного нетрудоспособного члена семьи;
- 2) пенсию для случая, когда пенсионер проработал 2 года (6,71 %) с момента возникновения права на назначение пенсии по возрасту.

Задача 2

Гражданину Иванову, родившемуся 14 ноября 1948 года, 14.01.02 г. установлена

инвалидность 2 группы вследствие общего заболевания. Размер пенсии до пересчета – 130

грн. общий стаж работы 33 года 1 месяц. При назначении пенсии гражданин предоставил

справку о заработной плате: за 2000 г. – 2900 грн; за 2001 г. – 3100 грн. Сумма

среднемесячных зарплат по экономике Украины в 2000 г. – 2800 грн; в 2001 г. – 3900 грн.

Пересчитать пенсию.

3 Тесты:

1 Надзор за деятельностью целевых фондов ОГСС осуществляет:

- а) КРУ
- б) Верховная Рада Украины

в) КМУ

г) Наблюдательный совет

2 Продолжительность выплаты пособия, при необходимости ухода за ребенком в возрасте до 14 лет, составляет:

а) не более 3 дней

в) не более 14 дней

б) не более 7 дней

г) не более 2 месяцев

3 В каком размере выплачивается пособие по ВУТ, если застрахованное лицо относится к категории населения, на которую распространяется действие Закона Украины "О статусе ветеранов войны"

а) 60 %

б) 80%

в) 90 %

г) 100 %

4 Размер пенсии по инвалидности (для 3 группы инвалидов) составляет:

а) 50 % от пенсии по возрасту

б) 60 % от пенсии по возрасту

в) 90 % от пенсии по возрасту

г) 100 % от пенсии по возрасту

5 На какой срок предоставляется отпуск до родов:

а) 70 к.д.

б) 56 к.д.

в) 65 к.д.

г) 30 к.д.

6 Какое ограничение по заработной плате предусмотрено на 2001 год:

а) 1000 грн.

в) 1600 грн.

б) 1200 грн.

г) 1800 грн.

7 В случае повторного нарушения по уплате страховых взносов в Фонд ОГСС на случай безработицы штраф накладывается в размере:

а) скрытой суммы выплаты

в) в трехкратном размере

б) в двукратном размере

г) 120 % от суммы выплат

8 Верно ли утверждение: "Экономическое содержание и суть соц. страхования состоит в том, что центром его внимания является человек, его потребности, качество удовлетворения, которое влияет на развитие экономического процесса"

- а) верно
- б) неверно

Модуль №2
по дисциплине "Социальное страхование"
Вариант – 5

1 Теоретический вопрос: Общие положения по страхованию на случай безработицы

2 Задача

Олейникова К.О. предоставила больничный лист за период болезни с 1 по 20 октября 2004 года. Ее страховой стаж 9 лет 1 месяц. За последние 6 месяцев перед болезнью (апрель – сентябрь 2004 года) ей начислена заработная плата и другие выплаты:

Апрель: заработная плата 1667 грн;

Май: - квартальная премия 420 грн;

- заработная плата 1667 грн;

- материальная помощь – 365 грн

Июнь: заработная плата – 1667 грн

Июль: - заработная плата – 1667 грн

- квартальная премия – 500 грн

Август: - отпускные за время ежегодного отпуска с 1 по 26 августа 1492 грн.

- заработная плата за отработанные после отпуска 3 рабочих дней 270 грн

- материальная помощь – 500 грн

Сентябрь: заработная плата 1667 грн.

Рассчитать сумму пособия по временной утрате трудоспособности.

3 Тесты:

1 Для работодателей объектом начисления в Фонд социального страхования на случай ВУТ является:

- а) суммы фактических расходов на оплату труда наемных работников, которые подлежат обложению подоходным налогом с граждан

- б) суммы оплаты труда, которые включают основную и дополнительную заработные платы, а также другие поощрительные и компенсационные выплаты, в т. ч. в натуральной форме, подлежащие налогообложению подоходным налогом с граждан
- в) сумма налогообложения дохода (прибыли)

2 Продолжительность выплаты пособия, если ребенок в возрасте до 14 лет нуждается в стационарном лечении, составляет:

- а) 7 дней
- б) 14 дней
- в) 2 месяца
- г) за все время пребывания ребенка в стационаре

3 От каких показателей зависит размер пособия по ВУТ:

- а) средней заработной платы
- б) материальной помощи
- в) квартальной премии
- г) страхового стажа

4 Размер пенсии в случае утраты кормильца (для одного нетрудоспособного члена семьи) составляет:

- а) 50 % от пенсии по возрасту
- б) 80 % от пенсии по возрасту
- в) 90 % от пенсии по возрасту
- г) 100 % от пенсии по возрасту

5 На какой срок предоставляется отпуск после родов при рождении одного ребенка:

- а) 70 к.д.
- б) 56 к.д.
- в) 65 к.д.
- г) 30 к.д.

6 Какое ограничение по заработной плате предусмотрено на 2002 год:

- а) 1600 грн.
- б) 1800 грн.
- в) 2200 грн.
- г) 2600 грн.

7 Верно ли утверждение: "Целью реализации государственной политики относительно обеспечения социальных гарантий является разработка и воплощение методов соц.

защиты населения, присущих развитым странам, соц. ориентированным на рыночную экономику"

а) верно

б) неверно

8 Верно ли утверждение: ""Правило пяти дней" предполагает оплату первых пять дней за счет фонда социального страхования на случая ВУТ"

а) верно

б) неверно

Модуль №2

по дисциплине "Социальное страхование"

Вариант – 6

1 Теоретический вопрос: Проблемы развития социального страхования

2 Задача

Белоусова О.В. предоставила больничный лист, в связи с переходом застрахованного лица по медицинскому заключению на более легкую, нижеоплачиваемую работу, с 1 по 31 июля 2004 года. Ее страховой стаж 11 лет 2 месяцев. За последние 6 месяцев (январь – июнь 2004 года) ей начислена заработная плата и другие выплаты:

Январь: заработная плата 1601 грн;

Февраль: - квартальная премия 400 грн;

- заработная плата 1601 грн;

- материальная помощь – 400 грн

Март: заработная плата – 1601 грн

Апрель: - заработная плата – 1601 грн

Май: - отпускные за время ежегодного отпуска с 1 по 20 мая 1650 грн.

- заработная плата за отработанные после отпуска 7 рабочих дней 420 грн

- материальная помощь – 450 грн

Июнь: заработная плата 1601 грн.

Рассчитать сумму пособия по временной утрате трудоспособности.

3 Тесты:

1 Для наемных работников объектом начисления в Фонд социального страхования на случай ВУТ является:

а) суммы фактических расходов на оплату труда наемных работников, которые подлежат обложению подоходным налогом с граждан

- б) суммы оплаты труда, которые включают основную и дополнительную заработные платы, а также другие поощрительные и компенсационные выплаты, в т. ч. в натуральной форме, подлежащие налогообложению подоходным налогом с граждан
- в) сумма налогообложения дохода (прибыли)

2 Продолжительность выплаты пособия, при необходимости ухода за больным членом семьи (кроме детей до 14 лет), составляет:

- а) не более 3 дней
- б) не более 7 дней
- в) не более 14 дней
- г) не более 2 месяцев

3 "Правило пяти дней" не применяется в случае:

- а) необходимости ухода за больным ребенком в возрасте до 14 лет
- б) необходимости ухода в возрасте до 3 лет или ребенком инвалидом в возрасте до 16 лет
- в) в случае временной утраты трудоспособности
- г) в случае необходимости ухода за больным членом семьи

4 Размер пенсии в случае утраты кормильца (для двух и более нетрудоспособных членов семьи) составляет:

- а) 50 % от пенсии по возрасту
- б) 80 % от пенсии по возрасту
- в) 90 % от пенсии по возрасту
- г) 100 % от пенсии по возрасту

5 На какой срок предоставляется отпуск после родов при рождении двух и более детей:

- а) 70 к.д.
- б) 56 к.д.
- в) 65 к.д.
- г) 30 к.д.

6 Какое ограничение по заработной плате предусмотрено на 2003 год:

- а) 2000 грн.
- б) 2200 грн.
- в) 2600 грн.
- г) 2660 грн.

7 Верно ли утверждение: "Для получения разрешения на выплату пособия по ВУТ на предприятиях создается Наблюдательный совет, который осуществляет контроль за правильным начислением и своевременной выплатой материального обеспечения"

а) верно

б) неверно

8 Верно ли утверждение: "Среднедневная заработная плата определяется как отношение дохода за расчетный период к количеству дней работы предприятия по графику"

а) верно

б) неверно

Модуль №2

по дисциплине "Социальное страхование"

Вариант – 7

1 Теоретический вопрос: Виды услуг связанные с временной потерей трудоспособности

2 Задача

Сидорова В.О. предоставила больничный лист в связи с необходимостью ухода за больным ребенком за период болезни с 1 по 14 сентября 2004 года. Ее страховой стаж 3 года 8 месяца. За последние 6 месяцев (март – август 2004 года) ей начислена заработная плата и другие выплаты:

Март: заработная плата 1778 грн;

Апрель: - квартальная премия 300 грн;

- заработная плата 1778 грн;

- материальная помощь – 300 грн

Май: заработная плата – 1778 грн

Июнь: - заработная плата – 1778 грн

Июль: - отпускные за время ежегодного отпуска с 1 по 24 июля 1492 грн.

- заработная плата за отработанные после отпуска 5 рабочих дней 600 грн

- материальная помощь – 500 грн

Август: заработная плата 1778 грн.

Рассчитать сумму пособия по временной утрате трудоспособности.

3 Тесты:

1 Для лиц обеспечивающих себя работой самостоятельно, объектом начисления в Фонд социального страхования на случай ВУТ является:

- а) суммы фактических расходов на оплату труда наемных работников, которые подлежат обложению подоходным налогом с граждан
- б) суммы оплаты труда, которые включают основную и дополнительную заработные платы, а также другие поощрительные и компенсационные выплаты, в т. ч. в натуральной форме, подлежащие налогообложению подоходным налогом с граждан
- в) сумма налогообложения дохода (прибыли)

2 Продолжительность выплаты пособия, при необходимости перевода застрахованного лица на более легкую работу, составляет:

- а) не более 3 дней
- б) не более 7 дней
- в) не более 14 дней
- г) не более 2 месяцев

3 В каком размере предоставляется пособие по беременности и родам:

- а) 60 % от средней ЗП
- б) 80 % от средней ЗП
- в) 90 % от средней ЗП
- г) 100 % от средней ЗП

4 Предельный размер ежемесячного заработка в 1999 году (при расчете пособия по ВУТ) не должен превышать:

- а) 1000 грн
- б) 1600 грн
- в) 2200 грн
- г) 2600 грн

5 Средства фонда социального страхования на случай ВУТ образуются за счет:

- а) страховых взносов работодателей от Фонда з/п
- б) страховых взносов граждан, занимающихся индивидуальной трудовой деятельностью и обязанных уплачивать взносы на соц. Страхование
- в) добровольных взносов граждан и юридических лиц, поступление иных финансовых средств, не запрещенных законодательством Украины
- г) все ответы верны
- д) все ответы неверны

6 Нормативы обязательных отчислений в фонд ОГСС на случай безработицы определяется ежегодно:

- а) ВРУ
- б) КМУ
- в) Наблюдательным советом
- г) Комиссией по страхованию

7 Верно ли утверждение: "Застрахованным лицам, работающим на сезонных и временных работах, пособие предоставляется не более чем за 85 календарных дней в течение календарного года"

а) верно

б) неверно

8 Верно ли утверждение: "Ставка сбора в Пенсионный фонд для работодателей составляет 2,5 % объекта налогообложения"

а) верно

б) неверно

Модуль №2

по дисциплине "Социальное страхование"

Вариант – 8

1 Теоретический вопрос: Порядок расчета пенсий согласно ЗУ "Об общеобязательном государственном пенсионном страховании"

2 Задачи:

Задача 1

Предположим, что Трунов Н. А. вышел на пенсию 1.01.04. Его стаж работы 32 года.

Период для расчета пенсии включает 1999-2003 г.г. Коэффициент заработка

застрахованного лица составляет: 1999 г – 35,93; 2000 г – 34,81; 2001 г – 37,11; 2002 г – 37,25; 2003 г – 36,34. Средняя заработная плата по Украине составляет 380 грн.

Рассчитать:

- 1) пенсию в случае потери кормильца для двух нетрудоспособных членов семьи;
- 2) пенсию для случая, когда пенсионер проработал 1 год (3 %) с момента возникновения права на назначение пенсии по возрасту.

Задача 2

Гражданке Ивлевой, родившейся 8 сентября 1948 года, 8.01.02 г. установлена

инвалидность 3 группы вследствие общего заболевания. Размер пенсии до пересчета – 120 грн. общий стаж работы 30 лет. При назначении пенсии гражданка предоставила справку о заработной плате: за 2000 г. – 3210 грн; за 2001 г. – 3410 грн. Сумма среднемесячных зарплат по экономике Украины в 2000 г. – 3000 грн; в 2001 г. – 3800 грн. Пересчитать пенсию.

3 Тесты:

1 Какая ставка сбора в Фонд социального страхования по ВУТ предусмотрена для работодателей:

- а) 2,1 %
- б) 2,5 %
- в) 2,9 %

2 Пособие по ВУТ не предоставляется в случае, если работник:

- а) заболел или получил травму, совершая преступление
- б) находился в отпуске без сохранения заработной платы
- в) находился на карантине, наложенном санитарно-эпидемиологической службой
- г) находился в дополнительном отпуске в связи с обучением

3 По какой формуле рассчитывается пенсия по возрасту:

- а) $= (3 * Кс) * 0,01$
- б) $П = С / 12$
- в) $П = (Скз / К) * Зп$
- г) $П = Сз / Зп$

4 В каком размере налагается штраф за нарушение порядка расходования страховых средств:

- а) 50 %
- б) 60%
- в) 80 %
- г) 90 %

5 Сумма пособия по ВУТ рассчитывается как произведение:

- а) дохода за расчетный период и количества отработанных дней
- б) дохода за расчетный период и процентного размера выплаты
- в) средневневной суммы пособия и количества оплачиваемых рабочих дней
- г) средней ЗП и процентного размера выплаты

6 Какая ставка сбора в Фонд ОГСС на случай безработицы предусмотрена для работодателей:

- а) 2 %
- б) 2,1 %
- в) 2,5 %
- г) 2,9 %

7 Верно ли утверждение: "Пособие по ВУТ не предоставляется в случае санаторно-курортного лечения"

а) верно

б) неверно

8 Верно ли утверждение: "Расходы бюджета Фонда ОГСС на случай безработицы, касаемые обеспечения выплаты помощи безработным, являются защищенными"

а) верно

б) неверно

Модуль №2

по дисциплине "Социальное страхование"

Вариант – 9

1 Теоретический вопрос: Источники формирования фонда ОГСС на случай безработицы

2 Задача

Гнилицкая А.Г. предоставила больничный лист в связи с необходимостью ухода за больным членом семьи за период 1 по 3 августа 2004 года. Ее страховой стаж 6 лет 6 месяцев. За последние 6 месяцев (февраль – июль 2004 года) ей начислена заработная плата и другие выплаты:

Февраль: заработная плата 1589 грн;

Март: - квартальная премия 330 грн;

- заработная плата 1589 грн;

- материальная помощь – 450 грн

Апрель: заработная плата – 1589 грн

Май: - заработная плата – 1589 грн

Июнь: - отпускные за время ежегодного отпуска с 1 по 24 июнь 1500 грн.

- заработная плата за отработанные после отпуска 3 рабочих дней 210 грн

- материальная помощь – 500 грн

Июль: заработная плата 1589 грн.

Рассчитать сумму пособия по временной утрате трудоспособности.

3 Тесты:

1 Какая ставка сбора в Фонд социального страхования по ВУТ предусмотрена для наемных работников:

- а) 0,3 %
- б) 0,5 %
- в) 1,5 %
- г) 2,5 %

2 В каком размере выплачивается пособие по ВУТ, если стаж работы составляет до 5 лет:

- а) 60 %
- б) 80%
- в) 90 %
- г) 100 %

3 По какой формуле рассчитывается коэффициент страхового стажа:

- а) $K_c = (З * K_c) * 0,01$
- б) $K_c = C / 12$
- в) $K_c = (C_{кз} / K) * Зп$
- г) $K_c = Cз / Зп$

4 К видам услуг, связанных с ВУТ относятся:

- а) пособие по беременности и родам
- б) пенсия по инвалидности
- в) пособие по временной нетрудоспособности
- г) пособие по временной нетрудоспособности в следствии несчастного случая
- д) пособие при рождении ребенка
- е) пенсия в связи с утратой кормильца

5 Защита от бедности, т.е. гарантия некоторого прожиточного минимума при пенсионном обеспечении реализуется в виде:

- а) распределительной системы
- б) накопительной системы
- в) инициативной системы
- г) добровольной системы

6 Какая ставка сбора в Фонд ОГСС на случай безработицы предусмотрена для наемных работников:

- а) 0,5 %
- б) 1 %
- в) 1,5 %
- г) 2 %

7 Верно ли утверждение: "Пособие по ВУТ для ветеранов войны составляет 80 % средней заработной платы застрахованного лица"

а) верно

б) неверно

8 Верно ли утверждение: "Фонд ОГСС на случай безработицы является целевым централизованным страховым фондом, некоммерческой самоуправляющейся организацией"

а) верно

б) неверно

Модуль №2

по дисциплине "Социальное страхование"

Вариант – 10

1 Теоретический вопрос: Формирование и использование средств фонда социального страхования по временной утрате трудоспособности

2 Задачи:

Задача 1

Предположим, что Орлов С. С. вышел на пенсию 1.01.04. Его стаж работы 30 лет. Период для расчета пенсии включает 1999-2003 г.г. Коэффициент заработка застрахованного лица составляет: 1999 г – 32,33; 2000 г – 33,34; 2001 г – 37,85; 2002 г – 37,24; 2003 г – 38,49.

Средняя заработная плата по Украине составляет 380 грн. Рассчитать:

- 1) пенсию в случае потери кормильца для трех нетрудоспособных членов семьи;
- 2) пенсию для случая, когда пенсионер проработал 7 лет (46,85 %) с момента возникновения права на назначение пенсии по возрасту.

Задача 2

Гражданке Ивлевой, родившейся 8 декабря 1948 года, 8.01.02 г. установлена инвалидность 2 группы вследствие общего заболевания. Размер пенсии до пересчета – 110 грн. общий стаж работы 33 года. При назначении пенсии гражданка предоставила справку о заработной плате: за 2000 г. – 3210 грн; за 2001 г. – 3410 грн. Сумма среднемесячных зарплат по экономике Украины в 2000 г. – 3000 грн; в 2001 г. – 3800 грн. Пересчитать пенсию.

3 Тесты:

1 Какая ставка сбора в Фонд социального страхования по ВУТ предусмотрена для лиц, обеспечивающих себя работой самостоятельно:

- а) 1 %
- б) 2 %
- в) 3 %
- г) 4 %

2 В каком размере выплачивается пособие по ВУТ, если стаж работы составляет от 5 до 8 лет:

- а) 60 %
- б) 80%
- в) 90 %
- г) 100 %

3 По какой формуле рассчитывается заработок застрахованного лица:

- а) $Z = (Z * Kc) * 0,01$
- б) $Z = C / 12$
- в) $Z = (C_{кз} / K) * Z_{п}$
- г) $Z = Cз / Z_{п}$

4 К видам услуг, связанных с ВУТ относятся:

- а) пособие по безработице
- б) дотации работодателю для создания рабочих мест
- в) пособие по уходу за ребенком до достижения им 3-х летнего возраста
- г) пособие на погребение лиц, умерших в следствии несчастного случая на производстве
- д) пособие на погребение
- е) обеспечение оздоровительных мероприятий

5 Обеспечение достойной старости, путем стимулирования работающих участвовать в формировании дополнительной пенсии реализуется в виде:

- а) распределительного принципа финансирования
- б) накопительного принципа финансирования
- в) инициативного принципа финансирования
- г) добровольного принципа финансирования

6 Какая ставка сбора в Фонд ОГСС на случай безработицы предусмотрена для физических лиц, которые обеспечивают себя работой самостоятельно:

- а) 2,1 %
- б) 2,4 %
- в) 2,5 %
- г) 2,6 %

7 Верно ли утверждение: "Размер пособия по ВУТ зависит от суммы необлагаемой материальной помощи"

а) верно

б) неверно

8 Верно ли утверждение: "Целью образования Фонда ОГСС на случай безработицы является содействие обеспечению эффективной занятости, предотвращению безработицы, образованию новых рабочих мест "

а) верно

б) неверно